

reistips BRAZILIË

Leest u van te voren ook aandachtig uw reisbeschrijving door!

ALGEMEEN

Officiële naam	:	República Federativo do Brasil
Oppervlakte	:	8.5 miljoen km ² (240x zo groot als Nederland)
Ligging	:	Brazilië grenst aan alle Zuid-Amerikaanse landen, behalve Ecuador en Chili
Hoofdstad	:	Brasília
Grootste steden	:	Sao Paulo heeft de grootste bevolkingsconcentratie (ca. 18 miljoen inwoners). Rio de Janeiro is met ongeveer 10 miljoen inwoners de tweede grote stad.
Aantal inwoners	:	ca. 175 miljoen
Taal	:	Portugees, Indiaanse talen
Staatsvorm	:	federatieve republiek

BEVOLKING

Brazilianen zijn vrolijk en houden van feesten. Ze zijn over het algemeen hulpvaardig en vriendelijk. De lichaamscultuur is voor Brazilianen heel belangrijk: men besteedt veel aandacht aan de kleding en het uiterlijk. Het is kijken en bekeken worden, met name op de stranden. De Braziliaan is, in onze ogen, heel gemakkelijk ingesteld. Men neemt de dag zoals die is en gaat veel losser met allerlei zaken om dan wij hier gewend zijn. Bijvoorbeeld het op tijd op een afspraak komen, is eerder een uitzondering dan een regel.

DRINKWATER

Zorgt u ervoor dat u voldoende drinkt en altijd een flesje mineraalwater bij u heeft. Drinkt u géén water uit de kraan (ook bij voorkeur geen ijsblokjes in uw drankje). Flesjes mineraalwater zijn tegen een redelijke prijs te koop bij wegrestaurants, supermarkten, drogisterijen e.d. In het restaurant van de hotels en uit de minibar zijn de waterflessen wel erg duur.

ETEN EN DRINKEN

Het eten in Brazilië is goed, lekker en goedkoop. De hoofdingredienten zijn over het algemeen bonen, rijst, vlees, vis, groenten en fruit. In de 'lanchonete', een combinatie van café en snackbar kunt u goedkoop eten. Tijdens de langse trajecten op de rondreizen wordt over het algemeen gestopt bij wegrestaurants. Dit zijn veela 'kilo'-restaurants. Van een buffet met

allerlei gerechten scheidt u het eten op een bord, dat vervolgens gewogen wordt. U betaalt het gewicht van de maaltijd. Overal in het land vindt u rodizio's of churrascaria's. Van heel eenvoudige tot zeer luxueuze. Hier vindt u ook een uitgebreid buffet, waarbij de obers bij u langskomen met een spies met soorten vlees, waarvan u zoveel kunt nemen als u wilt. Laat obers gerust enkele keren voorbij gaan; in veel churrascaria's is het namelijk de gewoonte om pas later met betere stukken vlees langs te komen (zoals biefstuk). Ook Italiaanse, Chinese, Japanse en andere restaurants zijn terug te vinden in de grotere steden.

Erg populair (en lekker) zijn de **vruchtensappen**:

sap	=	suco
passievruchtensap	=	suco de maracuja
sinaasappelsap	=	suco de laranja
papayasap	=	suco de mau mau
aardbeiensap met melk	=	morango com leite
papaya met melk	=	mau mau com leite

Als u in Brazilië koffie bestelt, is deze meestal al met suiker!

Lokale dranken:

caipirinha	=	pinga met geperste citroen, suiker en ijs (ijsblokjes eruit halen!)
café preto	=	zwarte koffie
café sem açúcar	=	koffie zonder suiker
café com leite	=	koffie met melk
cerveja	=	bier
choppe	=	bier van het vat

Dé nationale drank van Brazilië is caipirinha, samengesteld uit rietsuikerrum, cachaca, vermengd met fijngestampte limoenen, ijsblokjes en veel suiker.

FEESTDAGEN

1 januari	Nieuwjaar
Februari/maart	carnaval (officieel 4 dagen voor Aswoensdag)
maart/april	Pasen (inclusief Goede Vrijdag)
21 april	nationale feestdag 'Tiradentes', ter herinnering aan de eerste strijd om onafhankelijkheid.
1 mei	Dag van de Arbeid
mei/juni	Pinksteren
7 september	Onafhankelijkheidsdag
12 oktober	'Onze Lieve vrouw van Aparecida'
2 november	Allerheiligen
15 november	Dag van de proclamatie van de Republiek
25 december	Kerstmis

FOOIEN

In restaurants is het gebruikelijk om rond de 10% van het

rekeningbedrag aan fooien te geven (wordt vaak vermeld op de rekening). Het is gebruikelijk dat u de chauffeur US \$ 1 per dag geeft. Reisleiders in Brazilië zijn gewend om US \$ 2 per persoon per dag te krijgen. Houdt u er alstublieft rekening mee dat bij de meeste reizen naar Brazilië niet alle fooien zijn inbegrepen en dat voornamelijk buschauffeurs met een laag inkomen hiervan deels afhankelijk zijn.

FOTOGRAFEREN EN FILMEN

Als u foto's wilt maken van de plaatselijke bevolking, vraagt u dan eerst om hun toestemming. Als u wilt fotograferen of filmen in arme wijken, geeft u de mensen of kinderen dan een kleinigheid. U doet er verstandig aan om niet open en bloot met uw dure apparatuur rond te lopen. Slim is om uw toestel in een plastic zak met Braziliaans opschrift te transporteren. De prijzen voor film- en fotorolletjes zijn in Brazilië vergelijkbaar met de prijzen in Nederland.

GELDZAKEN

De munteenheid in Brazilië is de real, onderverdeeld in 100 centavos. € 1 is ca. 3,55 real (koers maart 2005). We raden u af Travellers Cheques mee te nemen. **WIJ RADEN U TEN ZEERSTE AAN OM CONTANTE EURO'S (geen munten) MEE TE NEMEN EN DEZE TER PLAATSE TE WISSELEN!** (Richtlijn (voor een 16-daagse rondreis): ca. € 300 per persoon voor de dagelijkse zaken zoals maaltijden, drankjes, fooien en andere persoonlijke zaken (afhankelijk van uw bestedingspatroon) en daarnaast ca. € 250 voor de deelname aan facultatieve excursies. Bij reizen vertrekkend uit Sao Paulo is een vertegenwoordig(st)er van KRAS SterVakanties/ Sterproducties aanwezig om het bedrag voor uw persoonlijke uitgaven te wisselen voor reals. U kunt - indien nodig - geld wisselen bij een hotelreceptie, maar u dient er rekening mee te houden dat men hier een slechte koers hanteert! In grote winkels, restaurants en hotels is het mogelijk om uw rekening te betalen met een VISA-card, met Mastercard is dit lastiger. Rekent u er derhalve niet op dat u overal in het binnenland kunt betalen met een creditcard. Pinnen is in de meeste plaatsen mogelijk, op hele kleine na; soms echter alleen met Visacard. De eventuele vertrekbelasting dient over het algemeen in dollars betaald te worden. NB: over het algemeen geldt voor Brazilië dat er (buiten officiële instanties om) geen rekening gehouden wordt met de wisselende koers tussen de dollar en de euro (1 dollar = 1 euro).

GEZONDHEID

Aangeraden en/of verplicht: een inenting tegen DTP, Hepatitis A, Tyfus en Gele koorts (voor Gele Koorts dient u tijdig een afspraak te maken). Voor bepaalde gebieden kan het raadzaam zijn om ook tegen malaria gewapend te zijn. Neemt u ruim op tijd contact op met uw huisarts of de plaatselijke GG & GD. Het is belangrijk om erbij te vermelden door welke staten u reist (zie verder bij de specifieke gegevens van de rondreis die u gaat maken!). Ook dient u op reis uw gezondheidspaspoort mee te nemen, er kan naar gevraagd worden bij de grens. In de Pantanal zijn muskieten. Het is aan te raden om een anti-muskieten spray of crème en een anti-jeukmiddel mee te nemen. Kijkt u uit met het eten van voedsel uit kraampjes op straat. Niet ieders maag is bestand tegen de gerechten die vaak al wat langere tijd warm worden gehouden. Let u er ook op dat vlees en vis goed doorbakken is. Wanneer u, ondanks

alle voorzichtigheid, toch met darmproblemen te maken krijgt, adviseren wij u Diacure. Bij landurige darmklachten zijn imodiumcapsules of loperamide het enige geneesmiddel om dit te bestrijden. Onderschat de kracht van de tropische zon niet en smeert u uzelf goed in (minimaal factor 20)! Denkt u er ook aan voldoende water te drinken om het vochtverlies te compenseren. Aangezien u lange afstanden aflegt in de bus, raden we mensen die last hebben van wagenziekte aan om een middel hiertegen mee te nemen. Daarnaast adviseren wij u bij het voor het eerst betrekken van uw kamer of appartement elke warmwaterkraan enige minuten zo heet mogelijk te laten lopen. Dit geldt eveneens voor douche en/of bad. Het beste legt u de handdouche op de heetste stand afgesteld enige minuten op de afvoer. In stilstaand water van ca. 25° - 50° C. kan zich namelijk de legionella bacterie ontwikkelen, die u op deze manier doeltreffend kunt bestrijden.

STEEKMUGGEN: U gaat straks naar een land waar zich, zoals in alle tropische landen, steekmuggen bevinden. De steken van de muggen zijn niet alleen onaangenaam, maar deze muggen kunnen ook allerlei ziektes overbrengen, zoals knokkelkoorts. Dengue oftewel knokkelkoorts wordt overgebracht door muggen. Reizigers wordt geadviseerd alle elementaire voorzorgsmaatregelen tegen muggenbeten te nemen door bijvoorbeeld lichtgekleurde kleding (lange mouwen, lange broek en sokken) en een goed anti-muggen middel te gebruiken. De reisleiding kan u nog meer goede tips geven.

Voor meer informatie over symptomen, behandeling en preventie van dengue kunt u de volgende website raadplegen: www.expats.or.id/medical/dengue.html

GRENSDOCUMENTEN

Voor Brazilië heeft u een Nederlands paspoort nodig, dat na terugkomst nog 6 maanden geldig dient te zijn. Er is geen visum vereist. Bij binnenkomst in Brazilië ontvangt u wel een inreisvisum, dat bij vertrek weer moet worden ingeleverd. Indien u niet de Nederlandse nationaliteit bezit, raden we u aan betreffende grensdocumenten navraag te doen bij de ambassade van uw land van herkomst.

HOTELS / DOUCHES

In de Braziliaanse hotels is het gebruikelijk dat het water in de badkamer (douches) elektrisch wordt opgewarmd. Hiervoor is vaak een kastje bij de douche gemonteerd. Duidelijk moge zijn dat deze kastjes veilig zijn (het is hier namelijk een normale manier van warm water produceren)! Bijna alle kastjes hebben een schuifknop die op winterstand (inverno / warm water) of zomerstand (verao / minder warm) staat en te verschuiven is. Vaak is het beter om de kraan niet helemaal open te draaien, zodat er minder water doorheen hoeft, dat dus warmer is. Desalniettemin raden we u af deze kastjes tijdens het douchen (of bij storingen) zelf aan te raken. Vermoedt u dat er iets mis is met een verwarmingskastje, licht dan direct de hotelier in!

KLEDING

Omdat Brazilië op het zuidelijk halfrond ligt, is het hier van juni tot september winter. Niet zoals bij ons, maar toch moet u erop rekenen dat het soms 's ochtends en 's avonds behoorlijk af kan koelen (tot rond het vriespunt!), m.u.v. gebieden zoals de Amazone. Neemt u derhalve comfortabele kleding voor zowel warm als koud weer mee. Voor de rondreizen geldt: Neemt u lichte

kleding mee en ook een shirt met lange mouwen en een lange broek. Denkt u ook aan gemakkelijke (wandel)schoenen.

KLIMAAT

Brazilië is een groot land (één van de grootste landen ter wereld en ongeveer 240 x zo groot als Nederland!) en kent derhalve ook veel verschillende klimaattypes. In de Amazonas is het bijvoorbeeld altijd warm (gem. 25-35 graden) en vochtig, terwijl de kustzone in het noordoosten een warm en aangenaam klimaat kent (niet zo benauwd, ca 26-30 graden). In het binnenland wisselen langdurige droogtes zich af met korte stortregens (temperatuur ca. 24-27 graden, in de winter tussen de 10 en 20 graden). Houdt u er rekening mee dat in de zomer de genoemde temperaturen hoger op kunnen lopen! In Midden en zuid-Brazilië duurt de regenperiode van november tot maart. Van april tot oktober is Pantanal groen (bloeitijd in augustus) en staat het water laag, zodat er overal veel dieren te zien zijn, een ideale tijd om de Pantanal te bezoeken. De Braziliaanse winter (niet te vergelijken met Europese winters) loopt van juni t/m september, de zomer van december t/m maart.

ONTBIJT EN LUNCHES

Dringend, doch vriendelijk, verzoeken we u om geen lunchpakketten samen te stellen tijdens het dagelijkse ontbijtbuffet. Dit is niet echt beleefd en bovendien zijn er in de hotels ook andere gasten die willen ontbijten! Indien u iets wilt meenemen voor onderweg, kunt u dit afrekenen bij de receptie. Onderweg wordt tevens regelmatig gestopt op plaatsen waar u voordelig uw drankjes en broodjes kunt kopen.

OPENINGSTIJDEN

Banken: maandag tot vrijdag 10.00 - 16.00 uur

Winkels: maandag t/m vrijdag 9.00 - 18.00 uur, zaterdag 9.00 - 12.00 uur. Vaak zijn winkels tussen de middag (van ca. 12.00 tot 14.00 uur gesloten)

Supermarkten en shoppingcentra: maandag t/m zaterdag 10.00 - 22.00 uur, zondag 14.00 - 20.00 uur

Drogist/Apotheek: 24 uur open

PORTUGESE WOORDEN

Handig om te weten: enkele Portugese woorden die tijdens de reis van pas kunnen komen:

Goedendag/morgen	bom dia
Goedemiddag	boa tarde
Goedenavond/nacht	boa noite
Tot ziens	Até logo
Dank/Hartelijk dank	obrigada (vr), obrigado (m)
Waar is...	onde é...
Waar is het toilet?	ondé está o banheiro
damestoilet	banheiro feminino
herentoilet	banheiro masculino
Waar kan ik geld wisselen?	onde posso trocar dinheiro?

POST

Een brief (per luchtpost) doet er ongeveer 7 dagen over van Brazilië naar Nederland. U kunt uw brieven afgeven bij een postkantoor of bij de hotelreceptie. Een postzegel voor brief en kaart kost ca. 1,60 real (mei 2004).

RELIGIE

Brazilië staat bekend als een zeer katholiek land. Geloof en spiritualiteit spelen een belangrijke rol in het leven van de Brazilianen. Fascinerend in de religieuze beleving is de vermenging van katholieke en Afrikaanse invloeden. Afrikaanse goden worden vereerd als katholieke heiligen en religieuze feesten zijn uitbundig en met veel mystiek omgeven. In sommige steden zijn religieuze sessies (genaamd 'candomblé') bij te wonen, vaak is dit tegen betaling.

TIJDSVERSCHIL

In de Nederlandse zomer is het in Brazilië 5 tot 6 uur vroeger, in de Nederlandse winter 3 tot 4 uur vroeger.

TAAL

In Brazilië spreekt men Braziliaans-Portugees. Men spreekt weinig vreemde talen. In de toeristische gebieden (grote steden) kan men zich in het Engels redelijk verstaanbaar maken.

TELEFONEREN

In Brazilië kent men telefoonkaarten die echter staatgebonden zijn en waarmee men niet naar het buitenland kan bellen. In de hotels kunt u vanuit uw kamer bellen. Kiest u een '0' voor een buiteOnlijn, draait u vervolgens '002131, het kengetal zonder de '0' en vervolgens het abonneenummer. Bellen vanuit de hotels is echter vaak erg duur. Telefoon- en internetkantoortjes bieden vaak voordeligere tarieven. Het is ook heel gemakkelijk om 'collect' te bellen, via de operator of vanuit de telefooncel. 10 min. internationaal bellen kost over het algemeen R\$ 40,-.

VEILIGHEID

Net als in ieder arm land, is er in Brazilië veel kleine criminaliteit, maar als u op een paar dingen let, zult u niet snel 'slachtoffer' zijn van een overval (toeristen zijn in alle landen een geliefd doelwit). Draagt u niet teveel contant geld op zak, bewaart u waardevolle documenten in een (hotel)kluis en draagt u niet al te opzichtige en dure sieraden. In Sao Paulo en Rio de Janeiro is het aan te bevelen om alleen wat contant geld op zak te hebben (geen dure apparaten en kettinkjes!). Zet u eventueel uw (broek)zak (waar u uw geld bewaart) dicht met een veiligheidsspeld.

VOLTAGE

110 Volt (in sommige hotels 220 Volt in de badkamer).